

Slovenian Business & Research Association

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 16 - 2012
02. marec 2012

Novi evropski partnerstvi za inovacije

Evropska komisija je predlagala ukrepanje na področju dobave surovin, področju trajnostnega kmetijstva in na področju dejavnega in zdravega staranja. Vsa tri področja zahtevajo bolj usklajena prizadevanja za inovacije v celotnem javnem in zasebnem sektorju. Zato je vzpostavila dve novi evropski partnerstvi za inovacije, in sicer za surovine ter za trajnost in produktivnost kmetijstva, in potrdila štiriletni akcijski načrt evropskega partnerstva za inovacije za dejavno in zdravo staranje (pilotni projekt, ki se izvaja od februarja 2011).

Partnerstvo za inovacije za preseganje pomanjkanja surovin v Evropi

Da bi v skladu s predlogom za vzpostavitev evropskega partnerstva za inovacije za surovine povečali lastno proizvodnjo v Evropi, mora EU spodbujati inovacije, podpirati iskanje, pridobivanje in predelavo surovin. Vrednost evropskih neizkoriščenih mineralnih surovin v globini od 500 do 1 000 metrov po podatkih, ki jih ima Evropska komisija, znaša približno 100 milijard evrov. Nove tehnologije bodo omogočile pridobivanje teh surovin iz večjih globin, na bolj odmaknjenih območjih in v težkih pogojih. Potrebni so tudi ukrepi za razvoj nadomestkov za ključne surovine ter izboljšanje recikliranja električne in elektronske opreme ter ostalih odpadkov. Boljši dostop do mineralov bo pospešil razvoj inovativnih proizvodov, na primer tankih fotovoltaičnih plasti, energetske učinkovitih svetil, električnih avtomobilov, naprednih potniških letal, infrardeče optike in steklenih vlaken.

Evropsko partnerstvo za inovacije za kmetijstvo

Ključni izziv za kmetijstvo v prihodnosti ni zgolj večja proizvodnja, ampak tudi trajnostni način proizvodnje. Teh izzivov ne bo mogoče rešiti brez pomembnega premika v smeri sprejemanja raziskav in inovacij, še zlasti z večjim sodelovanjem raziskovalcev, kmetov in drugih akterjev, da lahko pospešimo tehnološki prenos iz znanosti v prakse kmetovanja ter zagotovimo bolj sistematične povratne informacije glede praktičnih potreb s strani kmetijstva do znanosti.

Cilj evropskega partnerstva za inovacije Produktivnost in trajnost kmetijstva je ponuditi delujoč vmesnik med kmetijstvom, biogospodarstvom, znanostjo in drugimi področji na ravni EU ter na nacionalni in regionalni ravni. Predvideno je tudi kot spodbuda za krepitev učinkovitosti ukrepov, povezanih z inovacijami, ki jih podpirajo politika razvoja podeželja ter raziskave in inovacije. Za partnerstvo za inovacije sta bila določena dva glavna cilja, in sicer spodbujanje produktivnosti in učinkovitosti kmetijskega sektorja (preobrat sedanjega trenda zmanjševanja produktivnosti do leta 2020) ter trajnostno kmetijstvo (zagotovitev zadovoljive stopnje funkcionalnosti tal do leta 2020), razlagajo na Evropski komisiji.

Evropsko partnerstvo za inovacije za dejavno in zdravo staranje

Število evropskih državljanov, starih 65 let in več, se bo v naslednjih 50 letih podvojilo, in sicer s 87 milijonov leta 2010 na 148 milijonov leta 2060. Medtem ko je to izziv za evropske sisteme oskrbe in socialnega varstva, je tudi priložnost za prenovo teh sistemov v interesu bolnikov, sistemov zdravstvenega varstva in sektorja inovacij.

Evropsko partnerstvo za inovacije za dejavno in zdravo staranje je bilo vzpostavljeno za spoprijemanje s temi izzivi. Novembra lani je bil objavljen strateški načrt izvajanja, v katerem so opredeljena prednostna področja ter posamezni ukrepi za javne organe, podjetja in civilno družbo.

Evropska komisija je zdaj povabila zainteresirane strani k sodelovanju, naj se zavežejo k določenim ukrepom v zvezi z inovacijami na področju dejavnega in zdravega staranja. Predlagala je vzpostavitev tržnice za inovativne zamisli, v aprilu letos, ki bo zainteresiranim stranem pomagala pri iskanju partnerjev, izmenjavi dobrih praks in razširjanju dokazov. Predlagala je obravnavo zakonodajnih vprašanj z uskladitvijo instrumentov financiranja EU, na primer programa za konkurenčnost in inovacije, sedmega okvirnega programa za raziskave (FP 7) in programa za zdravje, in njihovo učinkovito rabo. Med predlogi Komisije je še obravnavo vprašanj v zvezi s standardizacijo, na primer s podporo oblikovanju novega okvira EU za preskušanje interoperabilnosti, označevanje kakovosti in certificiranje e-zdravja.

Evropska partnerstva za inovacije uporabljajo nov pristop, s katerim se obravnava celotna veriga od raziskovanja prek razvoja do inovacij, za pospešitev sprejemanja inovacij pa povezujejo javne in zasebne zainteresirane strani preko meja in sektorjev, razlagajo na Evropski komisiji. Vsa partnerstva naj bi do leta 2020 dosegla zastavljen cilj, njihove prve rezultate pa je mogoče pričakovati v enem do treh letih.

Evropsko partnerstvo za inovacije je nov koncept, ki je bil uveden v okviru vodilne pobude Unija inovacij v strategiji Evropa 2020. Cilj partnerstva je odpraviti šibke točke, ozka grla in ovire v evropskem sistemu raziskav in inovacij, ki preprečujejo ali upočasnjujejo razvoj dobrih zamisli in njihov vstop na trg. Navedeno vključuje pomanjkanje investicij, zastarelo zakonodajo, pomanjkanje standardov in razdrobljenost trgov. Vsako partnerstvo vodi usmerjevalna skupina, ki ji predsedujejo evropski komisarji, pristojni za zadevna področja politike. Z njimi sodelujejo predstavniki držav članic (to so ministri), poslanci v parlamentu, voditelji iz industrije, raziskovalci, civilna družba in druge ključne zainteresirane strani.

Evropska partnerstva za inovacije določijo, kaj je treba storiti za odpravo ozkih grl (od nadaljnega razvoja tehnologij do pravilnega oblikovanja tržnih okvirov in vzpodbujanja povpraševanja), ter spodbudijo ukrepanje v celotnem javnem in zasebnem sektorju. Njihova naloga ni, da nadomestijo programe financiranja ali zakonodajne postopke, ampak da zagotavljajo skupno platformo za sodelovanje, razlaga Evropska komisija.

Koristne informacije:

- Sporočilo o partnerstvu za surovine:
- http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5794&lang=en&tpa_id=1019
- Komunikacija o partnerstvu za kmetijstvo:
- http://ec.europa.eu/agriculture/eip/pdf/com2012-79_en.pdf
- Spletna stran s komunikacijo o povabilu zainteresiranim stranem za sodelovanje na področju inovacij za aktivno staranje:
- http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/item-detail-dae.cfm?item_id=7852
- Spletna stran o partnerstvu za aktivno staranje:
- http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=active-healthy-ageing

Pripravila:
Darja Kocbek

